

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	9
ความมุ่งหมายของการวิจัย	10
ความสำคัญของการวิจัย	10
การทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
กรอบแนวคิดของการวิจัย	66
วิธีดำเนินการวิจัย	67
ขอบเขตของการวิจัย	73
การวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย	74
นิยามศัพท์เฉพาะ	76
2 พัฒนาการตั้งถิ่นฐานและวิถีการดำรงชีวิตของชุมชนบ้านลาดห้อย เมืองเซโปน	
ประวัติบ้านลาดห้อย	78
สภาพทั่วไปของบ้านลาดห้อย	85
เครือข่ายและองค์กรภายในชุมชนบ้านลาดห้อย	94
ปฏิทินชุมชน	98
ระบบสุขภาพชุมชน	112
ประวัติชีวิต	119

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 พัฒนาการและผลกระทบของป่าชุมชนที่มีต่อชุมชนบริเวณบ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	149
ลักษณะของป่าชุมชนใช้และผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชนในอดีต ประชาชนลาว	151
ลักษณะของป่าชุมชนใช้และผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชนในช่วง สงครามอินโดจีน	165
ลักษณะของป่าชุมชนใช้และผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชนในช่วงเปิดประเทศ และการสัมปทานป่าไม้	167
ลักษณะของป่าชุมชนใช้และผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชนในช่วง ปิดสัมปทานป่าไม้	177
ลักษณะของป่าชุมชนใช้และผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชน ในช่วงเวลาปัจจุบัน	182
4 แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	196
แนวทางอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนใช้โดยภูมิปัญญาชาวบ้าน	197
แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนใช้โดยหน่วยงานภาครัฐ	203
แนวทางอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนใช้โดยหน่วยงานภาครัฐและประชาชน	210
สรุปแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	215

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	228
สรุปผลการวิจัย	230
อภิปรายผลการวิจัย	252
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (ภาครัฐ เมือง หมู่บ้าน)	264
ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ (ภาครัฐ เมือง หมู่บ้าน)	265
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	265
บรรณานุกรม	266
ภาคผนวก	282
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	283
ภาคผนวก ข พื้นที่จัดสรรเขตคุ้มครองบ้านลาดห้อยเมืองเซโปน แขวงสะพานนะเขต สปป.ลาว แผนผังชุมชนบ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสะพานนะเขต สปป.ลาว	288
ภาคผนวก ค ภาพกิจกรรมในการวิจัย	290
ประวัติย่อของผู้วิจัย	293

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ปฏิทินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ	100
2 ปฏิทินกิจกรรมด้านวัฒนธรรม	106

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	67
2 แผนที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และพื้นที่การวิจัย	77
3 ภาพมุมสูงจากดาวเทียมของหมู่บ้านลาดห้อย	78
4 ป้ายหมู่บ้านพัฒนาทางเข้าบ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว	83
5 ถนนทางเข้าหมู่บ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว	83
6 บ้านประชาชนที่หน่วยงานภาครัฐเข้ามาจัดสรร	84
7 สุกสาปลาประจำบ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว	84
8 แผนที่ผังหมู่บ้านลาดห้อย	85
9 แผนที่แสดงทรัพยากรป่าไม้ แหล่งน้ำ	88
10 แผนที่ตั้งของสวนงานราชการ	91
11 โครงสร้าง แผนที่การบริหารบ้านลาดห้อย	93
12 ผู้วิจัยได้รับการต้อนรับจากชาวบ้านลาดห้อย ด้วยการเปิดไหเหล้า	96
13 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ท้าวละงะ ผู้ดูแลโรงงานแปรรูปไม้ในระหว่างที่มีชีวิต	98
14 การตากดอกแชม หรือดอกพอยให้แห้งเพื่อนำมาทักเป็นไม้กวาด	102
15 ผู้สววัยในหมู่บ้านผู้หญิงจะเลี้ยงหลาน ผู้ชายจะสานเครื่องใช้ไว้จำหน่าย	102
16 ร้านขายของชำที่มีอยู่จำนวนในหมู่บ้านลาดห้อย เจ้าของกิจการเป็นคน ที่มาจากสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	103
17 ชาวบ้านลาดห้อยใช้ชีวิตชีวิตทำมาหากินประกอบการเลี้ยงวัว	105
18 การจักสานจากวัสดุไม้ฟาง มีลักษณะคล้ายกับลำไม้ไผ่	106
19 เป็นพิธีกรรมของชาวบ้านบ้านกะลู “ละปีบ” หรือเลี้ยงผีแล้วนำเอาไปไว้ต้นไม้ใหญ่ เพื่อให้ชาวบ้านเกรงกลัว ไม้กล้าเข้าไปตัดต้นไม้	109
20 เครื่องเช่นไห้ผีบ้านหมอเหยา ของท้าวสร้อยคำ บ้านลาดห้อย	109
21 พื้นที่ป่ามเหศักดิ์คุ้มบ้านลาดสานที่อยู่ติดกับป่าต้นน้ำลำธาร ห้วยน้ำค้าง	110
22 พิธีการเหย้าผู้เจ็บไข้ของบ้านลาดห้อย	110

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
23 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ท้าวสร้อยคำ หมอเหยาบ้านลาดห้อย	112
24 หมอเหยาท้าวสร้อยคำ เล่าถึงขั้นตอนและพิธีกรรมการเหยาของบ้านลาดห้อย	117
25 เครื่องบวงสรวง และบูชาของหมอเหยาท้าวสร้อยคำ บ้านลาดห้อย	117
26 ความเชื่อเรื่องพิธีกรรม เครื่องคาย เลี้ยงผีของบ้านลาดห้อย	117
27 น้ำประปาบ้านหรือน้ำรินที่ผันเอาน้ำจากห้วยน้ำค้างมาใช้ในการอุปโภค	119
28 บ่อน้ำบาดาลที่ยังคงมีใช้ตลอดปีของคุ้มบ้านกะลุว	119
29 ท้าวละงะ ผู้ดูแลและประกอบการโรงงานปรุงแต่งไม้ลาดห้อย บ้านลาดห้อย เมืองเซโปน สปป.ลาว	122
30 ที่ตั้งโรงงานปรุงแต่งไม้ บ้านลาดห้อย	122
31 ท้าวแมว นุ้ยทิสาน เล่าความเป็นมาของประวัติศาสตร์ของจุดคุ้มบ้านลาดห้อย	123
32 ไม้เนื้อแข็งที่แปรรูปมาจากป่ากุ่มะด่าง ป่ากุ่มะด่างที่ได้ขออนุญาต จากกรรมการบ้าน	133
33 บ้านที่ทำด้วยไม้เนื้อแข็งและไม้ไผ่ผสมผสานกันของ ท้าวน้อย คุ้มบ้านกะลุว	135
34 ภายในครัวบ้านที่ทำด้วยไม้ไผ่ เรียบง่าย สะดวกสบาย	135
35 ท้าวสอวิเสด พิมมะเก๋ย รองนายบ้านลาดห้อย ปลุกบ้านไม้ที่มีฐานะ	136
36 สภาพทั่วไปของบ้านจัดสรรลาดห้อย	139
37 สภาพป่ากุ่มะด่าง กุ่มะด่างที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์	142
38 ชาวบ้านคุ้มกะลุวออกหาเก็บพืชของป่ามาทำอาหาร	142
39 การเกิดเห็ดหูหนูหรือเห็ดกะตันในผืนป่ากุ่มะด่าง กุ่มะด่าง	142
40 เครื่องกอสหรือเครื่องประเพณี	144
41 ต้นและใบ กำลังเสื่อโคร่ง	144
42 ไม้ตะเคียนทอง หรือไม้แคน ป่ากุ่มะด่าง ป่ากุ่มะด่าง	153
43 ไม้ยางดงบริเวณป่ากุ่มะด่าง และกุ่มะด่าง	154
44 ไม้กะจะบริเวณป่ากุ่มะด่าง และกุ่มะด่าง	155

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
45 ไม้ซี่บริเวณป่าภูมะด่าง และภูกะล้อย	156
46 ไม้บากบริเวณป่าภูมะด่าง และภูกะล้อย	157
47 ไม้แดง ในบริเวณป่าภูมะด่าง ภูมะก้อย บ้านลาดห้อย	158
48 ไม้คู้หรือไม้ประคู้ในบริเวณป่าภูมะด่าง ภูมะก้อย	159
49 ไม้แต้ค่า หรือมะค่าโมง ในบริเวณป่าภูมะด่าง ภูมะก้อย	160
50 ไม้พยอม หรือพะยอม บริเวณป่าภูมะด่าง ภูกะล้อย	161
51 หมูป่าที่อาศัยอยู่พื้นที่ป่าชมใช้บ้านลาดห้อย	162
52 ตั้วนิ่ม หรือลิ้น	162
53 ไม้ไผ่ป่า	163
54 เห็ดผึ้ง	163
55 แผนที่จัดสรรเขตคุ้มครองบ้านลาดห้อย แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว	173
56 ผู้วิจัยได้มอบระเบียบ ข้อบังคับกฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่า	212
57 แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชมใช้บ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว	251
58 พื้นที่จัดสรรเขตคุ้มครองบ้านลาดห้อยเมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สปป. ลาว ..	288
59 แผนผังชุมชนบ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว	288
60 แผนผังหมู่บ้านบ้านลาดห้อย	289
61 การประชุมเพื่อปรึกษาหารือในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าบ้านลาดห้อย	291
62 บรรยากาตการประชุมปรึกษาระดมความคิดเห็นในการอนุรักษ์และ ฟื้นฟูป่าบ้านลาดห้อยโดยเน้นทุกคนมีส่วนร่วม	291
63 ทุกคนเห็นด้วยกับแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าของชุมชนบ้านลาดห้อย	292
64 ผู้วิจัยได้มอบระเบียบ ข้อบังคับกฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่า ของชุมชนบ้านลาดห้อย เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว	292